

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Karla Černína, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Teplo Chodov s.r.o.**
sídlem U Porcelánky 1052, Chodov
zastoupená advokátem Mgr. Tomášem Krutákem
sídlem Na Poříčí 1079/3a, Nové Město, Praha 1

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava

za účasti osoby zúčastněné na řízení:

MARSERVIS, s.r.o.
sídlem Vančurova 341, Chodov
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Zsemletem
sídlem Kardinála Berana 967/8, Plzeň

o žalobě ze dne 29. 1. 2024 na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nezahájení kontroly podle § 18 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon),

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. V této věci soud posuzoval otázku, zda se žalovaný dopustil nezákonného zásahu spočívajícího v nedostatečném provedení dozoru nad zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), konkrétně v nezahájení kontroly podle § 18 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon) na trhu s tepelnou energií. Žalovaný nezahájil kontrolu, ale věc pouze prošetřil s výsledkem ve formě vyrozumění o výsledku šetření.

Žaloba

2. Proti žalobkyni bylo zasaženo neprovedením řádného výkonu dozoru, který je žalovaný dle energetického zákona povinen vykonávat, a to konkrétně nad cenou tepelné energie stanovenou společností osobou zúčastněnou na řízení (dále jen „MARSERVIS“) pro rok 2023. Žalovaný na podnět žalobkyně provedl pouze neformální šetření, jehož výsledkem je vyrozumění o výsledku šetření ze dne 2. 10. 2024 (dále jen „vyrozumění o výsledku šetření“). V důsledku nezákonně provedeného dozoru a nezahájení cenové kontroly nedošlo k nápravě protiprávního stavu spočívajícího ve stanovení ceny v rozporu s cenovým rozhodnutím žalovaného č. 4/2021 ze dne 16. 9. 2021, ve znění rozhodnutí č. 10/2022 ze dne 30. 9. 2022 (dále jen „cenové rozhodnutí“). Žalobkyně byla v roce 2023 nucena strpět cenu za dodávanou tepelnou energii stanovenou výše, než cenové předpisy připouští, čímž jí vznikla majetková škoda. Žalobkyně je tolerováním protiprávního stavu poškozovaná nejen jako odběratelka, ale také jako licencovaná dodavatelka tepelné energie na území města Chodov, jelikož je v rozporu s pravidly hospodářské soutěže znevýhodněna.
3. Žalobkyně v žalobě podrobně popsala skutkové okolnosti případu, ve kterém dochází k dodávkám tepelné energie ve městě Chodov na energetickém zařízení pro rozvod tepla (dále jen „rozvodné zařízení“) v rozporu s § 8 odst. 3 energetického zákona dvěma dodavateli (žalobkyní na dvou výměňkových stanicích a osobou zúčastněnou na řízení na 15 výměňkových stanicích), přičemž cena tepelné energie dodávané z jednoho rozvodného zařízení byla stanovena oběma dodavateli odlišně. MARSERVIS byla pravomocně zrušena licence k rozvodu tepelné energie z důvodu nedoložení vlastnického nebo užívacího práva k energetickému zařízení, které má sloužit k licencované činnosti, tj. k rozvodnému zařízení. MARSERVIS vede od roku 2010 soudní spory o vlastnictví k částem rozvodného zařízení, přičemž v průběhu roku 2023 bylo najisto postaveno, že vlastníkem rozvodného zařízení je město Chodov. MARSERVIS nerespektuje výsledky soudních sporů a nadále provozuje 15 předávacích stanic na rozvodném zařízení. Proti zrušení licence se brání správní žalobou, které byl dne 8. 1. 2024 přiznán odkladný účinek.
4. Dodavatelé tepelné energie stanovují ceny dle cenového rozhodnutí, dle kterého lze do ceny promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty. Žalobkyně není pouze dodavatelem tepelné energie, ale i odběratelem od MARSERVIS, s jejímž závěrečným vyúčtováním dodávky tepelné energie na odběrném místě U Porcelánky 1052, Chodov za rok 2023 nesouhlasí. MARSERVIS do ceny neoprávněně promítla náklady vynaložené na běžnou údržbu majetku, a to majetku města

Chodov – rozvodného zařízení a s ním související nemovité věci a vyšší počet zaměstnanců, než odpovídá skutečnosti.

5. Žalovaný si na základě podnětu žalobkyně vyžádal pouze doklady od MARSERVIS, aniž by ověřil jejich správnost a soulad se závaznými rozhodnutími soudů, není ve věci nikterak činný, čímž porušuje svou povinnost k výkonu dozoru nad cenotvorbou osoby zúčastněné na řízení.
6. Žalobkyně se tak zásahovou žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 29. 11. 2024 domáhá toho, aby soud určil, že výkon dozoru žalovaným nad cenou tepla stanovenou MARSERVIS pro rok 2023, jehož výsledkem bylo vyrozumění o výsledku šetření byl nezákonný. Současně navrhuje, aby soud uložil žalovanému zahájit kontrolu podle § 18 odst. 2 energetického zákona nad cenou tepla stanovenou MARSERVIS pro rok 2023.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný nesouhlasí se žalobními tvrzeními žalobkyně o protizákonném výkonu dozorové činnosti a udržování protiprávního stavu. Hovoří-li § 18 energetického zákona o kontrole jako způsobu výkonu dozoru správního orgánu v energetických odvětvích, pak je myšlena kontrola ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“). Znění kontrolního řádu nijak nerozšiřuje možnosti, na základě nichž může, resp. musí správní orgán kontrolu zahájit. Žalovaný provádí kontroly buď z vlastního podnětu nebo na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu. Podnět k provedení kontroly může podat i jiný subjekt, nicméně bude se jednat pouze o neformální úkon. Kontrolní řízení je řízením zahajovaným z úřední povinnosti. Je na zvážení žalovaného, zda existují důvody pro zahájení kontroly. Žalobkyně nemá na jeho zahájení právní nárok.
8. Podnět žalobkyně byl prošetřen, přičemž žalovaný v rámci šetření opatřil podklady pro posouzení, zda zahájit kontrolu či nikoliv. Na základě šetření dospěl k závěru, že nic nenasvědčuje tomu, že MARSERVIS nepostupovala v souladu s cenovými předpisy, a proto cenová kontrola nebyla zahájena. Nejde o nečinnost nebo nezákonný zásah, nýbrž o postup umožněný právními předpisy. Dozor v případě MARSERVIS byl vykonán řádně a v souladu se zákonem.
9. Žalobkyně se domáhá uložení opatření k nápravě protiprávního stavu, čímž se domáhá konkrétního výsledku kontroly a následného správního řízení. Opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu podle § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona lze však uložit až v následném přestupkovém řízení při zjištění porušení právních předpisů a existence protiprávního stavu. Při kontrole se o žádných právech ani povinnostech nerozhoduje a výsledkem může být toliko kontrolní protokol, proti němuž může podat námitky pouze kontrolovaná osoba. Žalobkyně se tak domáhá nepřipustného výsledku, k němuž žaloba na ochranu před nezákonným zásahem neslouží. Žaloba je nepřipustná. Nezahájení kontroly, případně neuložení opatření k nápravě protiprávního stavu nepředstavuje zásah do právní sféry žalobkyně.
10. Ohledně chybné kalkulace ceny tepelné energie MARSERVIS žalovaný popsal jednotlivé předložené podklady a položky uplatněných nákladů s tím, že v kalkulaci ceny tepelné

energie uplatněné náklady byly zcela podloženy příslušnými účetními doklady a z tohoto důvodu nebylo shledáno porušení právních předpisů této nákladové položky.

11. K otázce vlastnictví rozvodného tepelného zařízení ve městě Chodov vedou civilní soudy soudní řízení dohromady zhruba 14 let, a řízení v této otázce dosud neskončilo. Zdejší soud přiznal žalobě proti rozhodnutí o zrušení licence odkladný účinek, a tudíž MARSERVIS nadále disponuje oprávněním k výkonu licencované činnosti rozvodu tepelné energie ve městě Chodov. I pokud by nakonec MARSERVIS nebyla vlastníkem dotčených částí rozvodného tepelného zařízení, neznamená to automaticky porušení právních předpisů při kalkulaci ceny tepelné energie. Náklady na údržbu na něj byly MARSERVIS reálně vynaloženy. Jedná se o nestandardní situaci, přičemž výkon licencované činnosti ve městě Chodov musí být nezbytně zajištěn.
12. V rámci šetření nebylo potvrzeno, že by MARSERVIS v roce 2023 měl pouze 3 zaměstnance pro činnost související s rozvodem tepelné energie, jak uvádí žalobkyně. Bylo doloženo, že pro MARSERVIS na hlavní pracovní poměr pro středisko „Teplo“ pracovalo 7 zaměstnanců a další 3 zaměstnanci na dohodu o provedení práce. Pro středisko „Správa“ dále 3 zaměstnanci na hlavní pracovní poměr a další 3 na dohodu o provedení práce.
13. Námitka ohledně kalkulace stejné ceny na stejné úrovni předání tepelné energie v jedné lokalitě nebyla předmětem původního podnětu ke kontrole kalkulace výsledné ceny tepelné energie pro rok 2023. Jedná se pravděpodobně až o problematiku ceny tepelné energie pro rok 2024. Podle bodu (4.1) cenového rozhodnutí je to dodavatel, kdo podle uvedených pravidel určuje cenové lokality pro kalkulace cen tepelné energie, a to pro jím provozované zařízení. Účelem ustanovení je, aby dodavatel nezvýhodňoval některé odběratele, ačkoliv podmínky dodávek jsou stejné. V bodech (4.13) a (4.14) cenového rozhodnutí jsou upraveny výjimky, kdy se cena může lišit, nejedná se tedy o absolutní pravidlo. Cenová lokalita je určena konkrétním dodavatelem a není povinnost cenu sjednocovat s jiným dodavatelem tepelné energie. Cenové lokality a ceny na jednotlivých úrovních předání nelze stanovit společně pro více dodavatelů tepelné energie, takový postup nedává žádný ekonomický smysl, jelikož má každý dodavatel odlišné náklady a přiměřený zisk spojené s dodávkou tepelné energie a rovněž i jinou ekonomickou strategii. Pokud není shledáno porušení cenových předpisů při zahrnování konkrétních nákladů do ceny tepelné energie, nejedná se o porušení právních předpisů.

Replika žalobkyně a její další vyjádření

14. Žalobkyně v replice poukázala na skutečnost, že součástí správního spisu nejsou podklady, které měly být žalovaným posuzovány za účelem vyhodnocení, zda je na místě zahájit kontrolu. Ve správním spise je založen dopis MARSERVIS ze dne 30. 7. 2024, který odkazuje na několik příloh. Tyto přílohy však součástí spisu nejsou. Zejména ve vztahu k majetku zahrnutém do položek ceny „Opravy a údržba“ a „Odpisy“, může jít o nepravdivé údaje, jelikož MARSERVIS není vlastníkem rozvodného zařízení ani k němu nemá užívací titul. Žalovaný se nezabýval pravdivostí obsahu předložených podkladů. Žalovaný zřejmě nepředložil kompletní správní spis, a ani soud tak nemůže posoudit závěr žalovaného.
15. Žalovaný podle žalobkyně zaměňuje pojmy přípustnost a důvodnost žaloby. Žalobkyně vyčerpala všechny prostředky obrany a splňuje podmínky § 85 s. ř. s.
16. Tvrzení žalovaného o provedení šetření dle § 3 odst. 1 kontrolního řádu je účelové. Žalovaný se pokouší zastříti nedostatky v dozoru nad cenotvorbou MARSERVIS v roce 2023.

Výsledkem takového řízení nemůže být závěr, že byla vyúčtována oprávněná věcně usměrňovaná cena tepelné energie. Tento závěr lze učinit výlučně na základě kontroly dle § 5 a násl. kontrolního řádu. Nečinnost nelze zastírat vyrozuměním o výsledku šetření.

Ústní jednání

17. Během ústního jednání setrvali účastníci na svých stanoviscích. Žalobkyně s odkazem na judikaturu doplnila, že žalovaný běžně v obdobných situacích zahajuje cenové kontroly. V dané věci se ale vyhýbá kontrole s ohledem na komplikovanost daného případu. Určení ceny tepelné energie se dotýká obyvatel téměř celého města Chodov a stanovení správné ceny v souladu se zákonem a cenovými předpisy žalovaného je velice důležitou záležitostí, která si zaslouží řádného postupu dle kontrolního řádu. Žalobkyně opětovně vyjádřila pochybnosti o možném promítnutí majetku a jeho oprav do ceny tepelné energie MARSERVIS, i počtu zaměstnanců.
18. Žalovaný zdůraznil, že provádění dozoru a zahájení kontroly až při zjištění protiprávního stavu je dlouholetou zaběhlou praxí. Běžným kontrolám se v žádném případě nevyhýbá, vždy záleží na individuálním posouzení případu a shromážděných podkladech. Žalovaný vylíčil běžný postup při provádění dozoru i provádění kontroly. Šetření, resp. dozor probíhá obdobně jako cenová kontrola, ale zaměřuje se na podnět, na konkrétní okolnosti, které jsou v podnětu zmíněny. Cenová kontrola bývá širší, zahrnovala by více nákladů, které by byly posuzovány. ERU má plán kontrol, který musí dodržovat a zároveň vyřizuje podněty. Žalovaný podrobně vylíčil průběh dozoru MARSERVIS. V posuzovaném případě si žalovaný vyžádal celou řadu dokumentů a podkladů, které posuzoval a hodnotil. O jejich pravdivosti nevznikla žádná pochybnost, zejména u účetních dokladů by se v případě jejich falšování už mohlo jednat o trestný čin. V dané věci nebyly shledány důvody pro zahájení cenové kontroly ani pro vedení přestupkového řízení. Tím pádem implicitně bylo možno konstatovat, že nebylo zjištěno ani porušení cenových předpisů.
19. Osoba zúčastněná na řízení podala podrobný výklad vývoje skutkového stavu, popsala vývoj a spory ohledně vlastnických práv k rozvodnému zařízení (viz body 70 až 72 rozsudku). Cena stanovená MARSERVIS se žalobkyně v roce 2023 týkala pouze u dvou předávacích stanic, které žalobkyně neoprávněně obsadila. MARSERVIS popsala tvorbu předběžné ceny tepelné energie a její následné vyúčtování. Také se vyjádřila k cenovým rozdílům mezi jí stanovenou cenou a cenou žalobkyně, např. že žalobkyně nemá žádné vstupní výdaje, jako jsou odpisy, protože nevybudovala či nerenovovala rozvodné zařízení, neplatí veškeré opravy apod.
20. Dále MARSERVIS zdůraznila, že žalovaný u ní provedl několik kontrol, naposledy byla dokončena za období 2019, která skončila v roce 2023. Není tedy důvod vyvozovat vyhýbání se provedení kontrol ze strany žalovaného.
21. Soud během jednání provedl dokazování Rozhodnutím o změně rozhodnutí o udělení licence ze dne 3. 7. 2023, č. j. 06886-64/2021-ERU, kterým ERU změnil nebo respektive udělil licenci žalobkyni k rozvodu tepelné energie. Dále rozhodnutím ze 6. 11. 2023, č. j. 06886-72/2021 – ERU, kterým byl zamítnut rozklad společnosti MARSERVIS proti rozhodnutí č. j. 06886-64/2021-ERU. Dále soud provedl dokazování Smlouvou o dodávce tepelné energie uzavřené dne 1. 9. 2019 mezi MARSERVIS (dodavatelem tepelné energie) a žalobkyní (odběratelem tepelné energie); Reklamací žalobkyně vyúčtování skutečných nákladů za spotřebovanou tepelnou energii na adrese U Porcelánky 1052, Chodov za rok

2023 ze dne 12. 3. 2024, z důvodu chybně uvedené a účtované jednotkové ceny za dodávku tepelné energie. Dalšími provedenými důkazy jsou Sdělení Rady ERU k žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti ze dne 14. 3. 2025, č. j. 02485-2/2025-ERU, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 22 Cdo 2946/2021-1425 o odložení právní moci rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 5. 2021; usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2023, č. j. 22 Cdo 2946/2021-1468 o odmítnutí dovolání; nálezný ÚS ze dne 4. 9. 2024, sp. zn. II. ÚS 2194/23 o zrušení usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2023, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 2. 2025, č. j. 29 A 56/2023–430 o zamítnutí žaloby proti rozhodnutí Rady ERU o potvrzení rozhodnutí ERU o zrušení licence MARSERVIS; usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 8. 1. 2024, č. j. 29 A 56/2023-189 o přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí Rady ERU o potvrzení rozhodnutí ERU o zrušení licence MARSERVIS; usnesení Okresního soudu v Sokolově ze dne 13. 6. 2024, č. j. 42 C 362/2023–109 o žalobě na ochranu rušené držby, usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 1. 2025, č. j. 61 Co 230/2024-182 o potvrzení rozhodnutí Okresního soudu v Sokolově ze dne 13. 6. 2024.

22. Soud při jednání neprovedl jako jednotlivé důkazy listiny obsažené v přístupné části správního spisu (žalobkyní navržený důkaz - podnět ze dne 17. 4. 2024, vyrozumění o přijetí podnětu ze dne 29. 4. 2024, vyrozumění o výsledku šetření). Ve správním soudnictví se dokazování správním spisem neprovádí. Soud neprovedl dokazování nezveřejněnou částí správního spisu - viz bod 92 rozsudku.

Podmínky řízení

23. Dle § 82 s. ř. s. „každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
24. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39 (dále jen „rozhodnutí ve věci ŽAVES“), dospěl k závěru, že „ten, kdo tvrdí, že je dotčen na svém hmotném právu faktickou nečinností stavebního úřadu, který v rozporu s § 129 odst. 2 stavebního zákona nezahájil řízení o odstranění nepovolené stavby (nepovolené terénní úpravy), se může bránit proti takové faktické nečinnosti správního orgánu žalobou na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 násl. s. ř. s.). Vyhoví-li soud takové žalobě, určí, že nezahájení řízení z moci úřední je nezákonným zásahem a současně přikáže stavebnímu úřadu zahájit řízení podle § 129 odst. 2 stavebního zákona. Soudní ochrana je poskytnuta v situaci, jestliže podnět k zahájení řízení podává osoba přímo dotčená na svých hmotných právech protiprávním stavem, k jehož odstranění má řízení zahajované z moci úřední sloužit. V takovém případě má totiž řízení vedené z moci úřední za úkol chránit vedle veřejného zájmu i veřejná subjektivní práva dotčených osob.“

25. NSS dále v rozsudku ze dne 29. 4. 2021, č. j. 2 As 416/2018-52, konstatoval, že „pro přípustnost zásahové žaloby postačuje toliko plausibilní tvrzení, nikoliv prokázání, že tvrzení je pravdivé. Nadto pokud nelze jednoznačně říci, že veřejná subjektivní práva stěžovatelky zjevně a nepochybně nemohou být za žádných okolností v důsledku nezahájení sektorového šetření podle § 18a energetického zákona dotčena, je nutno zásahovou žalobu posoudit meritorně [...]. Povaha sektorového šetření podle § 18a energetického zákona, v němž je žalovaný vázán zásadou legality a oficiality, sama o sobě prima facie neznamená, že se zjevně a nepochybně nemůže jednat o zásah ve smyslu § 82 s. ř. s.“
26. Žalovaný zajišťuje výkon dozoru v energetických odvětvích podle energetického zákona (§ 18); jde zejména o provádění kontrol (zákon o kontrole), vedení správních řízení (správní řád) a rozhodování o přestupcích (zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich) podle energetického zákona, zákona o cenách a zákona o ochraně spotřebitele v prvním stupni. Dozor dále zahrnuje monitoring chování dodavatelů, odběratelů a dalších účastníků trhu, šetření v provozovnách, výrobnách či sídlech energetických firem, zajišťování dokumentace a ověřování skutečného stavu.
27. Dle § 18 odst. 1 písm. b) energetického zákona *vykonává energetický regulační úřad dozor nad dodržováním zákona o cenách*. Dle odst. 2 *Energetický regulační úřad provádí kontroly z vlastního podnětu nebo na návrh ministerstva*.
28. V posuzovaném případě je také třeba zohlednit § 14 odst. 2 zákona o cenách, dle kterého *cenová kontrola spočívá*
a) *ve zjišťování, zda prodávající nebo kupující neporušují ustanovení tohoto zákona a cenové předpisy,*
b) *v ověřování správnosti předkládaných podkladů pro potřeby vyhodnocování vývoje cen, regulace cen a pro řízení o porušení cenových předpisů,*
c) *v kontrole plnění opatření uložených k nápravě,*
d) *ve zjišťování, zda poskytovatel platebních služeb neporušuje ustanovení zákona upravujícího platební styk týkající se výše úplaty za služby poskytované v rámci základního platebního účtu.*
29. Dle § 17 odst. 4 energetického zákona, *Energetický regulační úřad zejména chrání oprávněné zájmy zákazníků a spotřebitelů v energetických odvětvích. V působnosti Energetického regulačního úřadu je regulace cen, podpora hospodářské soutěže v energetických odvětvích, výkon dohledu nad trhy v energetických odvětvích [...].*
30. Předmětem úpravy zákona o cenách je uplatňování, regulace a kontrola cen zboží pro tuzemský trh. Cenová regulace určitého zboží představuje výjimku z pravidla principu autonomie vůle a smluvní volnosti, jelikož prodávající (dodavatel) i kupující (odběratel) musí v těchto případech respektovat cenu stanovenou na základě platných pravidel cenové regulace. Hlavním cílem cenové kontroly je zjistit, zda kontrolovaná osoba dodržuje ustanovení zákona o cenách a dalších cenových předpisů. Cenové předpisy stanoví různé formy cenové regulace, např. výši ceny u úředně stanovených cen nebo postupy a podmínky pro tvorbu cen v případě věcně usměrňovaných cen. Dotčené osoby jsou povinny se těmito pravidly řídit.
31. Institut dozoru žalovaného nad dodržováním zákona o cenách byl do energetického zákona zakotven v souvislosti s implementací směrnic Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES a 2009/73/ES, jejichž cílem bylo mimo jiné posílení a harmonizace pravomocí regulačních

orgánů členských států jako nástroje pro vytvoření nediskriminačního a transparentního systému přístupu do elektrizačních a plynárenských soustav. Význam kontrolní činnosti v oblasti teplotnictví je dán především celorepublikovým záběrem, lokálně monopolním charakterem výroby a rozvodu tepelné energie a zaměřením kontroly, která je dána především prověřováním kalkulace ceny tepelné energie, kalkulací předběžné ceny, posuzováním ekonomické oprávněnosti nákladů zahrnovaných do cen tepelné energie atd. (důvodová zpráva k zákonu č. 211/2011 Sb., kterým se mění energetický zákon). Energetický regulační úřad chrání oprávněné zájmy zákazníků v energetických odvětvích, přičemž za oprávněný zájem zákazníka lze považovat dodávku tepelné energie za cenu, která je v souladu s cenovými předpisy.

32. Výkon dozoru podle § 18 odst. 1 písm. b) energetického zákona nelze považovat za správní řízení ve smyslu § 9 správního řádu, jelikož jeho účelem není vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva nebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má nebo nemá. Jeho účelem je posouzení, zda nedochází k porušování cenových předpisů a až v případě zjištění, že k takovému porušení došlo, je jeho důsledkem uložení opatření vedoucích k odstranění příčin takového stavu.
33. Provádění dozoru je však fakticky esenciálním a nevyhnutelným předpokladem toho, aby takové rozhodnutí, které již má přímý vliv na práva a povinnosti konkrétních subjektů, mohlo být vydáno ať již ve správním (přestupkovém) řízení navazujícím na provedenou kontrolu nebo dle § 18 odst. 3 energetického zákona, dle kterého *žalovaný na základě zjištění porušení právních předpisů podle odstavce 1 [...] ukládá a) pokuty, b) opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu [...]*.
34. Řádné provádění dozoru a na něho navazující provádění kontroly může ovlivnit chování subjektů při stanovení cen tepelné energie, která je účtována jejím odběratelům. Neprovedení dozoru, resp. následné kontroly stanovení ceny tepelné energie v souladu s cenovými předpisy by tedy mohlo vést k zásahu do práv odběratele např. placením nepřiměřené ceny, která byla stanovena v rozporu s cenovými předpisy. Bez kontroly (včetně „počáteční fáze“ dozoru), by mohlo dojít k zásahu oprávněných zájmů odběratele, když by byly dodavatelům tepelné energie vypláceny neoprávněně prostředky, které by byly hrazeny odběrateli v ceně elektřiny.
35. Ustanovení § 18 odst. 1 písm. b) energetického zákona nelze proto vykládat izolovaně bez ohledu na to, za jakým účelem je zákon do kompetencí žalovaného svěřuje. I když se týká zdánlivě toliko objektivního práva či veřejného zájmu nad dodržováním cenových předpisů na poli energetickém, je díky navazující „normativní“ části v konkrétním případě žalobkyně myslitelným nástrojem k ochraně jejích subjektivních veřejných práv a právní sféry spočívající v právu na stanovení ceny tepelné energie v souladu s cenovými předpisy. Nelze tedy *zjevně* vyloučit, že objektivní právo zde v konkrétním případě může sloužit k ochraně subjektivních veřejných práv žalobkyně. Zároveň žalobkyně nemá jinou možnost, jak kompetence žalovaného aktivovat, zjistit pochybení a zjednat nápravu.
36. Žalobkyně myslitelně a konkrétně tvrdí, že je nečinností žalovaného dotčena na svých hmotných právech. Důsledné provedení dozoru a zahájení kontroly je jediným způsobem ochrany proti důsledkům neoprávněně stanovené ceny (v rozporu s cenovými předpisy) tepelné energie. Žalobkyně totiž tvrdí, že osoba zúčastněná na řízení cenu za dodávanou tepelnou energii v roce 2023 stanovila dle žalobkyně výše, než cenové předpisy připouští, a

tím žalobkyni jakožto odběratelce tepelné energie vznikla majetková škoda. Neoprávněnou cenu tepelné energie není přitom schopna ověřit a narovnat jinak než aktivací dozorových a případně následujících kontrolních postupů žalovaného.

37. Soud si je vědom závěrů judikatury NSS, že právní názor vyjádřený v rozhodnutí ŽAVES je třeba vykládat restriktivně. Pravidlem stále zůstává, že uplatnění podnětu, ve kterém podatel vyzývá správní úřad k uplatnění úřední povinnosti (úřední moci), žádné veřejné subjektivní právo nezakládá. Nicméně v určitých případech může mít dotčená osoba natolik silný zájem nebo může být natolik svázána s předmětem řízení, že zkrátka ne zahájení řízení zasahuje do jejích veřejných subjektivních práv, jako tomu je v posuzovaném případě. Soud tedy dospěl k závěru, že žaloba splňuje podmínky stanovené rozšířeným senátem v rozhodnutí ŽAVES pro její projednatelnost.
38. Dle § 84 odst. 1 s. ř. s. *žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.*
39. V dané věci jde o trvající zásah ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, ve věci *EUROVIA*, proto je nutno vycházet z toho, že lhůta pro podání žaloby dle § 84 odst. 1 s. ř. s. začíná běžet každý den znovu. Žaloba byla podána včas dne 29. 11. 2024.
40. Dle § 85 s. ř. s. *žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.*
41. Jak již soud uvedl v usnesení ze dne 29. 1. 2025, č. j. 30 A 74/2024-78, v případech, kdy se žalobce domáhá soudní ochrany před zásahem spočívajícím v ne zahájení řízení nebo jiného postupu zahajovaného z moci úřední, má žalobce povinnost vyčerpat jako jiný prostředek ochrany nebo nápravy žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Absence bezvýsledného vyčerpání prostředku ochrany proti nečinnosti je odstranitelnou překážkou věcného rozhodnutí o žalobě.
42. Žalobkyně podala dne 6. 2. 2025 Radě ERU (nadřízenému orgánu rozhodujícímu o opravných prostředcích proti rozhodnutím vydaným ERU) žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, které nebylo vyhověno. V posuzovaném případě tedy byla naplněna podmínka povinného vyčerpání jiných prostředků ochrany nebo nápravy.

Posouzení věci soudem

43. Soud vychází ze skutkového a právního stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (§ 87 správního řádu).
44. Žalobkyně požaduje prohlášení výkonu dozoru nad konečnou cenou tepla stanovenou společností MARSERVIS pro rok 2023 za nezákonný. Žalovaný podle ní pochybil, neboť provedl jen neformální šetření a ne zahájil cenovou kontrolu, ke které byl povinen.
45. Žalovaný je ústředním orgánem státní správy vykonávajícím dozor v energetických odvětvích. V rámci dozoru vykonává kontrolní činnost v oblasti energetiky. Při výkonu kontrolní činnosti postupuje úřad v souladu s kontrolním řádem (zákon č. 255/2012 Sb.), který představuje *lex generalis* pro oblast kontrolní činnosti kontrolních orgánů. Při zjištění porušení právních předpisů nebo rozhodnutí, nad jejichž dodržováním vykonává úřad

dozor, může úřad v rámci správního trestání realizovaného ve formě správního řízení udělit sankce podle speciálních zákonů, nad kterými dozor vykonává (např. energetický zákon nebo zákon o podporovaných zdrojích energie). Správní řízení je v daném případě procesní postup úřadu jakožto správního orgánu, v němž se rozhoduje podle správního řádu, který v daném procesu opět představuje lex generalis vůči energetickému zákonu a dalším zákonům, nad jejichž dodržováním úřad dozor vykonává (Eichlerová, K., Handrlica, J., Jasenský, M., Kořán, J., Košťál, V., Plášilová, D., Zákoucký, P. *Energetický zákon: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-7-17]. ASPI_ID KO458_2000CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X).

46. Ve vědě i praxi správního práva se tradičně rozlišuje mezi správními řízeními zahajovanými na žádost a správními řízeními zahajovanými z moci úřední. Řízení zahajované z moci úřední je typicky projevem dozorcí (dohledové) pravomoci správního orgánu. Judikatura to většinou odůvodňovala stroze, neboť šlo o závěr nesporný a jasný. K podrobnějšímu vysvětlení přistoupil např. prvorepublikový soud v nálezu ze dne 7. 1. 1932, Boh. A. 9597, cit. pasáž na s. 21: *„Dozorčí právo [...] vykonává žalovaný úřad jako část své úřední, citovaným zákonem mu přikázané kompetence k ochraně veřejných zájmů a práva objektivního. Veřejné zájmy mohou arcí jíti a často také skutečně jdou souběžně se zájmy soukromými, takže dozorcím zákrokem úřadu, čelícím k ochraně zájmů veřejných, dostane se zároveň ochrany i individuálním zájmům soukromým [...]. Nemá-li strana podle toho vůbec subjektivního právního nároku na to, aby úřad užil svého dozorcího práva, lze jí tím méně přiznati nárok, aby je vykonal v její prospěch určitým, o ní žádaným způsobem.“*
47. Dozor zahrnuje dozоровé kompetence spočívající ve zhodnocení jednání dozorovaného subjektu dozоровým správním orgánem, který je nadán kompetencí jednat vrchnostensky, když na základě získaných poznatků jednostranně něco potvrzuje nebo ruší, povoluje, hodnotí, osvědčuje, jmenuje, pověřuje atd. Podle obecného vymezení jde při výkonu správního dozoru o *„činnost správy, při které dozorcí orgán (tj. orgán veřejné správy) sleduje chování nepodřízených subjektů (adresátů veřejné správy) a ve věcech své působnosti je porovnává s chováním žádoucím, tj. zda je v souladu s právními předpisy, případně s akty vydanými na jejich základě. Při zjištění porušení práva uplatňuje prostředky nápravy, případně ukládá sankce“* (viz Sládeček, V. *Obecné právo správní*. 4. vyd., Wolters Kluwer, Praha 2019, s. 227-228). Dozor mimo jiné zahrnuje pozorování, shromažďování a prověřování podkladů, spojené s hodnocením a vyvozením závěrů (viz např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 267/22 ze dne 15. 3. 2022).
48. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně se dne 17. 4. 2024 obrátila na žalovaného s podnětem k prošetření konečné ceny tepelné energie stanovené MARSERVIS za rok 2023, jelikož se domnívá, že cena byla stanovena v rozporu s cenovým rozhodnutím. Žalovaný v reakci na tento podnět opatřil od MARSERVIS celou řadu dokumentů týkajících se a vysvětlujících stanovení ceny tepelné energie pro rok 2023, které následně hodnotil a dospěl k určitému závěru o jejich souladu s cenovými předpisy. Žalovaný tak obecně postupoval v souladu s předpisy, jež mu ukládají provádět dozor nad činností dodavatelů tepla. V rámci dozoru žalovaný může provádět kontrolní činnost, a to ve smyslu jak kontrolního postupu dle kontrolního řádu, tak i případné projednání zjištěných skutečností v rámci správního řízení (ve věci odpovědnosti za přestupky). Vyvozuje-li však žalobkyně povinnost žalovaného zahájit téměř automaticky cenovou kontrolu v rámci dozоровé činnosti, soud její závěr nesdílí.

49. Z § 18 energetického zákona totiž vyplývá, že kontrola dle odst. 2 není zahajovaná vždy automaticky při výkonu dozoru. Není řízením zahajovaným na návrh soukromoprávního subjektu, ale jedná se o postup žalovaného prováděný z moci úřední (z vlastního podnětu, nebo na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu), k jehož provedení mohou dát soukromé subjekty toliko podnět. Smyslem uvedeného ustanovení je, že žalovaný na základě vlastní úvahy rozhodne, zda na podkladě určitých informací kontrolu zahájí, či nikoliv. To je plně v souladu s § 3 odst. 1 a § 5 odst. 1 kontrolního řádu, který zakotvuje jako jediný způsob zahájení kontroly zahájení z moci úřední. Podnět k zahájení kontroly je možno podat, ale bude se jednat toliko o neformální úkon, o zahájení kontroly je vždy rozhodnuto příslušným orgánem (Med, J. § 18 [Dozor v energetických odvětvích]. In: Zdihal, Z., Svěráková, J., Med, J., Osadská, J. a kol. *Energetický zákon. 1. vydání*. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 467, marg. č. 30.).
50. Výklad zastávaný žalobkyní by vedl k nesmyslné situaci jdoucí proti účelu právní úpravy, jelikož by dozor dle § 18 energetického zákona zahrnoval vždy povinně i cenovou kontrolu (myšleno kontrolní řízení dle kontrolního řádu), která by byla zahajována ihned a samovolně bez prověření a zjištění skutečností nasvědčujících existenci protiprávního stavu. Dozor žalovaného na dodržování cenových předpisů tedy může zahrnovat kontrolní činnost, nicméně k zahájení kontroly nedochází automaticky v každém případě. Nezahájí-li správní orgán řízení z moci úřední, podatele podnětu jen informuje, že k zahájení řízení neshledal žádný důvod (srov. usnesení NSS ze dne 4. 9. 2012, č. j. 1 As 93/2009-273).
51. Jinak tomu je, pokud v rámci „předkontrolní fáze“ dozorový orgán zjistí skutečnosti, ze kterých lze učinit uvěřitelný závěr o existenci protiprávního stavu. V takovém případě (i na základě podnětu soukromého subjektu), je dozorový orgán povinen zahájit kontrolu a vyvodit z ní další důsledky. Sporné přitom je, zda taková situace nastala i v nyní projednávané věci.
52. Žalobkyně v podnětu ze dne 17. 4. 2024, kterým upozornila žalovaného na možné pochybení MARSERVIS při stanovení konečné ceny tepelné energie za rok 2023, poukázala na dvě „podezřelé“ okolnosti. Jednak uvedla, že *konečná cena* tepelné energie, kterou MARSERVIS stanovil za rok 2023, se nikterak nesnížila oproti *předběžné ceně*, která byla stanovena pro rok 2023. Přitom ale podle žalobkyně došlo k okolnostem, které měly konečnou cenu snížit, konkrétně Nejvyšší soud pravomocně potvrdil, že vlastníkem rozvodného zařízení je město Chodov a MARSERVIS nemá oprávnění je užívat, a tedy nemůže do ceny promítat náklady na běžnou údržbu majetku. Dvě ze sedmnácti předávacích stanic MARSERVIS ani neprovozuje, neboť je v listopadu 2023 převzala žalobkyně. Druhou pochybností, na kterou žalobkyně upozornila, pak bylo, že MARSERVIS promítá do konečné ceny náklady na 12 zaměstnanců, ačkoliv podle zjištění žalobkyně se činnostmi souvisejícími s rozvodem tepla zabývají pouze 2 až 3 zaměstnanci MARSERVIS. Žalobkyně z obou podezřelých okolností dovozuje, že MARSERVIS porušil při stanovení konečné ceny cenové rozhodnutí.
53. Žalovaný po obdržení podnětu postupoval podle § 3 odst. 1 kontrolního řádu a před zahájením kontroly provedl úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda je třeba zahájit cenovou kontrolu. Konkrétně vyzval MARSERVIS k předložení podkladů, jejichž prostřednictvím následně ověřil, zda jsou podezření přednesená žalobkyní důvodná. Na takovém postupu nespatřuje soud nic nezákonného, ostatně kontrolní řád výslovně předpokládá, že kontrolní orgán před zahájením kontroly nejprve může opatřit podklady,

na jejichž základě si teprve učiní úsudek o tom, zda zahájit formalizovaný kontrolní postup podle kontrolního řádu.

54. Žalovaný po prošetření podnětu dospěl k závěru, že MARSERVIS postupoval při kalkulaci uplatněné ceny tepelné energie podle cenových předpisů, což sdělil žalobkyni vyrozuměním o výsledku šetření ze dne 2. 10. 2024. Žalovaný přitom formuloval vyrozumění o výsledku šetření poměrně stručně, neurčitě a podle soudu zčásti i nepřesně. Sdělil totiž žalobkyni v podstatě pouze to, že po posouzení předložených dokladů dospěl k závěru, že MARSERVIS vyúčtoval svým odběratelům za rok 2023 oprávněnou věcně usměrňovanou cenu tepelné energie. Žalovaný jednak neuvedl žádné bližší podrobnosti o tom, jakým způsobem k tomuto závěru vůbec dospěl, ale ani to, že jde pouze o výsledek předběžného prošetření podnětu ve smyslu § 3 kontrolního řádu bez zahájení vlastní cenové kontroly podle části první, hlavy třetí kontrolního řádu. Uvedené vyrozumění tak vyznívá, že ze žalovaným shromážděných podkladů plyne definitivní závěr o tom, že konečná cena za tepelnou energii byla stanovena ve správné tj. zákonné výši. Ve skutečnosti však lze spíše hovořit o tom, že žalovaný po seznámení se s předloženými podklady od společnosti MARSERVIS dospěl k závěru, že žalobkyní přednesená podezření byla rozptýlena a že žalovaný nezjistit žádné skutečnosti, které by zavdaly vážné pochybnosti o zákonnosti stanovené ceny za tepelnou energii.
55. Nelze se tedy divit, že žalobkyně mohla dospět k názoru, že žalovaný při výkonu své dozorové pravomoci selhal. Žalobkyně totiž zjevně nebyla seznámena s tím, jak žalovaný posoudil podezření, jež vznesla, ani jakým způsobem žalovaný s jejím podnětem procesně naložil. Stejně jako soud byla s důvody nezahájení cenové kontroly seznámena až po zahájení řízení před soudem skrze vyjádření žalovaného k podané žalobě. Teprve v něm totiž podal žalovaný bližší vysvětlení, proč po předběžném prošetření podnětu podle § 3 kontrolního řádu neshledal důvody k zahájení cenové kontroly. Až po podání žaloby tedy měla žalobkyně možnost zjistit, z jakých důvodů a jakým způsobem bylo s jejím podnětem naloženo.
56. V této souvislosti ale musí soud zároveň konstatovat, že žalobkyně v podnětu ze dne 17. 4. 2024 nepožádala ve smyslu § 42 správního řádu o to, aby jí žalovaný sdělil, jak s podnětem naložil. Žalovaný tedy ani neměl povinnost žalobkyni o výsledku prošetření podnětu informovat. Vyrozumění o výsledku šetření ze dne 2. 10. 2024 žalovaný doručil žalobkyni pouze nad rámec svých zákonných povinností. Žalobkyně proto za daných okolností nemohla být nijak zkrácena na svých procesních právech.
57. Zároveň soud zdůrazňuje, že smyslem soudního přezkumu v daném případě není přezkum zákonnosti vyrozumění o výsledku šetření ze dne 2. 10. 2024, které je ostatně vyloučeno ze samostatného přezkumu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2017, čj. 2 As 285/2016-86, č. 3563/2017 Sb. NSS, bod 25). Smyslem soudního přezkumu také není dát žalobkyni příležitost seznámit se se způsobem cenové kalkulace dodávek tepla v roce 2023, aby mohla sama posoudit, zda MARSERVIS postupoval při stanovení ceny v souladu se zákonem o cenách a cenovým rozhodnutím. Soud přezkoumává pouze to, zda žalovaný postupoval správně při výkonu své dozorové pravomoci, resp. při vyřízení žalobkyní podaného podnětu. S ohledem na zvolený žalobní typ a uplatněný žalobní petit tedy soud v tomto řízení zkoumá, zda žalovaný postupoval řádně a zákonně při výkonu dozoru nad cenou tepla stanovenou společností MARSERVIS pro rok 2023 a zda mu vznikla (či nikoliv) povinnost zahájit cenovou kontrolu podle § 18

odst. 1 písm. b) a odst. 2 energetického zákona a zákona o cenách. Je totiž povinností dozorového orgánu (zde žalovaného) podnět řádně prošetřit a rozhodnout, zda na základě výsledků tohoto šetření zahájí z moci úřední správní řízení či jiné zákonem předvídané úkony.

58. Žalobkyně není v postavení veřejného žalobce dozorujícího nad zákonností postupu dodavatelů tepelné energie při stanovení věcně usměrňované ceny anebo nad postupem žalovaného při její kontrole. Nemá veřejné subjektivní právo na to, aby sama posuzovala zákonnost stanovené ceny a aby žalovaný jako kontrolní orgán zahájil vždy a na základě jakéhokoli jejího podnětu cenovou kontrolu u dodavatele tepelné energie. Jako každý jiný subjekt, má právo upozornit orgán dozoru na možné porušení cenových předpisů. Tomuto oprávnění však neodpovídá povinnost dozorujícího orgánu automaticky zahájit cenovou kontrolu, nýbrž jen povinnost podnět prošetřit a rozhodnout o dalším postupu.
59. Poukázala-li tedy žalobkyně v podnětu na konkrétní okolnosti, které v ní vzbudily podezření a pochybnosti ohledně výše ceny tepelné energie stanovené dodavatelem MARSERVIS, pak bylo povinností žalovaného se takovými skutečnostmi zabývat a prošetřit, zda skutečnosti uvedené v podnětu založily natolik vážné pochybnosti o zákonnosti ceny stanovené MARSERVISEM, že bylo na místě zahájit cenovou kontrolu anebo, zda bylo vznesené podezření po prošetření podnětu rozptýleno.
60. V zásadě má žalovaný při šetření podnětů tři základní možnosti, jak s podnětem naložit. Může buď přímo zahájit cenovou kontrolu, a to zejména v případech, kdy jde o podezření natolik vážné a podložené, že není třeba shromažďovat jakékoli další podklady pro zahájení cenové kontroly. Druhou možností je provést předběžné šetření podle § 3 kontrolního řádu, jehož smyslem je shromáždění dalších podkladů a ověření pravdivosti skutečností a tvrzení uvedených v podnětu. Bude tomu tak zejména v případech, kdy skutečnosti a tvrzení uvedená v podnětu mohou nasvědčovat nezákonnosti, ale nejsou nijak důkazně podložena anebo se zjevně nabízí i jiné vysvětlení, které vyvrátí podezření z nezákonnosti stanovené ceny. Teprve v závislosti na výsledku předběžného šetření se žalovaný rozhodne, zda kontrolu zahájí či nikoliv. Konečně třetí způsob vypořádání se uplatní v případě podnětů, které jsou na první pohled nedůvodné, nepodložené, nesmyslné, kverulační nebo zjevně zneužívající povahy, kdy skutečnosti v nich uvedené nemohou založit jakoukoliv pochybnost o správnosti věcně usměrňované ceny. V takových případech není třeba provádět ani předběžné šetření.
61. Z uvedeného je zjevné, že způsob vyřízení podnětu se vždy odvíjí primárně od jeho obsahu, tj. závažnosti tvrzení a podezření, na něž podatel podnětu poukazuje, i od toho, zda jsou tvrzení uvedená v podnětu důkazně podložena anebo alespoň ověřitelná. Cenovou kontrolu, jako v projednávané věci, je na místě zahájit pouze v případě, že plynou již ze samotného podnětu nebo po předběžném prošetření i z dalších shromážděných podkladů důvodné pochybnosti o zákonnosti ceny stanovené dodavatelem tepelné energie. Taková situace však v tomto případě nenastala.
62. Žalobkyně spojila v podaném podnětu existenci protiprávního stavu, tj. stanovení nezákonné ceny tepelné energie pro rok 2023 se dvěma okolnostmi. V první řadě má za to, že žalovaný neoprávněně promítnul do konečné ceny tepelné energie za rok 2023 také náklady vynaložené na běžnou údržbu majetku, který ovšem podle žalobkyně od listopadu 2023 nebyl v držení MARSERVIS. Zadruhé uvedla, že MARSERVIS podle informací

žalobkyně do cenové kalkulace zahrnuje 12 zaměstnanců, ačkoliv se rozvodem tepelné energie ve skutečnosti zabývají jen 2 až 3 zaměstnanci.

63. Pokud jde o povahu uplatněných tvrzení, musí soud při znalosti kontextu věci a vzájemných sporů mezi žalobcem a společností MARSERVIS zdůraznit, že podezření, na něž žalobkyně upozornila, jsou v dané situaci poměrně plytká a nepodložená. Podstata jejích podezření spočívá v tom, že MARSERVIS neměl při výpočtu ceny uplatnit náklady na běžnou údržbu rozvodní sítě od okamžiku, kdy žalobkyně převzala dvě ze sedmnácti předávacích stanic do svého držení a že MARSERVIS má mnohem méně zaměstnanců než deklaruje. Své tvrzení a podezření ale již blíže nerozvedla a ani je nikterak nedoložila. Obě tato podezření lze přitom poměrně snadno vysvětlit a je překvapivé, že žalobkyně, která je ználá stavu věci i stavu rozvodné sítě v městě Chodov, nepřišla se závažnějším podezřením anebo svá tvrzení alespoň nedoložila.
64. Námitky žalobkyně směřují v první řadě k otázce vlastnictví rozvodného tepelného zařízení ve městě Chodov a nákladů vynaložených (a promítnutých do ceny tepelné energie) na jeho běžnou údržbu.
65. Dle čl. 1.1. cenového rozhodnutí *lze do ceny tepelné energie v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) podle jiného právního předpisu.*
66. Dle čl. 2.1. cenového rozhodnutí *ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie jsou proměnné a stálé ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu nebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, s výjimkou nákladů podle bodu (2.3.2), které musí být uplatněny v souladu s právním předpisem, který upravuje minimální doby odpisování pro účely regulace cen v teplárenství.*
67. Dle čl. 2.3.1. cenového rozhodnutí *v ceně tepelné energie může dodavatel uplatnit nezbytné náklady na opravy a údržbu majetku souvisejícího s výrobou nebo rozvodem tepelné energie, pokud toto cenové rozhodnutí nestanoví jinak.*
68. Dle čl. 2.3.1.3. cenového rozhodnutí, *v případě movitého nebo nemovitého majetku provozovaného v nájmu, podnájmu nebo pachtu (dále jen „nájem“), nezbytného pro výrobu nebo rozvod tepelné energie může provozovatel tepelného zařízení uplatnit v kalkulaci ceny tepelné energie náklady vynaložené na běžnou údržbu pronajatého majetku. Náklady na ostatní údržbu a nezbytné opravy podle jiného právního předpisu je dodavatel tepelné energie oprávněn zahrnout do kalkulace ceny tepelné energie pouze v případě, že se k provádění ostatní údržby a nezbytných oprav zavázal ve smlouvě s pronajímatelem, nebo pokud se ve smlouvě s pronajímatelem zavázal k úhradě nákladů na ostatní údržbu a nezbytné opravy provedené nebo zajištěné pronajímatelem.*
69. V této souvislosti soud uvádí stručné a zjednodušené shrnutí dosavadního vývoje nájemních a vlastnických vztahů k rozvodnému zařízení a s tím související existenci licence MARSERVIS k rozvodu tepelné energie.
70. Žalobkyně je obchodní společností založenou v roce 2017 městem Chodov (to je jediným společníkem) za účelem provozování tepelné soustavy a dodávek tepelné energie. Na území města Chodov však provozuje tepelnou soustavu a dodává tepelnou energii od roku 1993 společnost MARSERVIS. Žalobkyně od roku 2020 provozuje jednu předávací stanici jako propojení mezi přívodem tepla z tepláren Vřesová, který vede do Karlových Varů. Na tu

navazuje propoj (20metrová trubka), na kterém je předávací stanice, kterou také provozuje žalobkyně a která předává tepelnou energii do rozvodného zařízení. V tomto rozvodném zařízení se nachází 17 předávacích stanic, které provozovala MARSERVIS a distribuovala tepelnou energii k jednotlivým odběratelům. Od listopadu 2023 byly 2 stanice ovládány žalobkyní, 15 stanic bylo ovládáno MARSERVIS. Od 1. 3. 2025 opět provozuje všech 17 předávacích stanic MARSERVIS. Okresní soud v Sokolově totiž uložil žalobkyni na základě žaloby na ochranu držby usnesením ze dne 13. 6. 2024, č. j. 42 C 362/2023-109, opustit tyto 2 předávací stanice a vrátit je zpátky MARSERVIS.

71. Podmínkou pro udělení licence dle § 5 odst. 3 energetického zákona, je povinnost osoby žádající o udělení licence doložit vlastnické nebo užívací právo k energetickému zařízení, které má sloužit k výkonu licencované činnosti. Není-li žadatel o licenci vlastníkem energetického zařízení, je povinen doložit i souhlas vlastníka energetického zařízení s jeho použitím k účelům vymezeným tímto zákonem, a to nejméně po dobu, na kterou má být licence udělena. Původně užívala MARSERVIS rozvodné zařízení na základě nájemní smlouvy uzavřené s městem Chodov jako vlastníkem rozvodného zařízení. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 3. 2010, č. j. 25 Co 300/2008-254, byla tato nájemní smlouva prohlášena za absolutně neplatnou. MARSERVIS se následně u civilních soudů domáhala určení vlastnictví k částem rozvodného zařízení, které měla během svého provozování rozvodného zařízení vybudovat. Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 5. 2021 byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Sokolově ze dne 14. 8. 2020, kterým byla zamítnuta žaloba na určení vlastnického práva MARSERVIS k částem rozvodného zařízení. Na základě dovolání MARSERVIS byla právní moc rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 5. 2021 odložena do právní moci rozhodnutí o dovolání. Dovolání bylo Nejvyšším soudem dne 25. 5. 2023 odmítnuto. Rozhodnutí o odmítnutí dovolání však Ústavní soud nálezem ze dne 4. 9. 2024 zrušil a věc byla vrácena Nejvyššímu soudu zpět k novému projednání. Nejvyšší soud dosud o dovolání nerozhodl.
72. Již od roku 2002 čelila MARSERVIS možnému zrušení licence v rámci několik let trvajícího řízení u žalovaného právě z důvodu neexistence vlastnického či užívacího práva k rozvodnému zařízení. K pravomocnému zrušení licence došlo rozhodnutím žalovaného v listopadu 2023. Následně Krajský soud v Brně usnesením ze dne 8. 1. 2024 přiznal žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zrušení licence odkladný účinek. Žaloba byla zamítnuta dne 26. 2. 2025. Proti rozhodnutí Krajského soudu v Brně byla podána kasační stížnost, které NSS přiznal dne 26. 5. 2025 odkladný účinek (i vůči rozhodnutí Rady ERU o zrušení licence).
73. Za dané situace tudíž v době šetření žalovaného nebylo definitivně vyřešeno vlastnictví rozvodného zařízení a MARSERVIS disponovala oprávněním k výkonu licencované činnosti rozvodu tepelné energie ve městě Chodov. Tato situace trvá doposud. Jednalo se a jedná o velmi specifickou situaci, která vzhledem k výše uvedeným neukončeným soudním řízením a stálému provozování rozvodného zařízení nevylučuje zahrnutí nezbytných nákladů na opravy a údržbu majetku – rozvodného zařízení do kalkulace ceny tepelné energie.
74. Žalovaný ostatně ve svém vyjádření shrnul, že vynaložení nákladů na údržbu MARSERVIS doložil a v kalkulaci ceny tepelné energie uplatněné náklady podložil příslušnými účetními záznamy [kalkulace ceny tepelné energie pro rok 2023-předběžná cena nákup přes přivaděč Vřesová-Karlovy Vary; výkaz cenové lokality; kalkulace ceny tepelné energie pro rok 2023-

skutečná cena nákup přes přivaděč Vřesová-Karlovy Vary; odůvodnění meziročních nárůstů v jednotlivých položkách kalkulací výsledných cen za rok 2023 proti roku 2022; souhrnná sestava účetních dokladů (výpis z účtů tříd 5) za stálé nákladové položky „Mzdy a zákonné pojištění“, „Opravy a údržba“, „Odpisy“, „Výrobní režie“, včetně výčtu výše a popisu jednotlivých nákladů; soupis majetku s odpisovým plánem; přehled a vyčíslení celkových společných nákladů „Správní režie“, tj. jednotlivých nákladových účtů; popis způsobu rozdělení režijních nákladů mezi jednotlivé podnikatelské činnosti dodavatele tepelné energie (stanovení rozvrhové základny pro dělení), vč. doložení výpočtu podílů těchto nákladů připadajících na jednotlivé podnikatelské činnosti; vnitropodnikový předpis]. O tomto zjištění nemá soud důvod pochybovat.

75. Je třeba zdůraznit, že žalobkyně provozovala 2 předávací stanice ze sedmnácti pouze po dobu necelých dvou měsíců, tj. v prosinci a části listopadu 2023. MARSERVIS v tomto období dané dvě předávací stanice neprovozovala. Z hlediska celkových nákladů na běžnou údržbu zařízení se tak mohlo jednat jen o zlomek z celkové sumy vynaložených nákladů za celý rok. Ostatně ani žalobkyně sama neuvedla, v jaké výši a zda vůbec vynaložila za dané období náklady na běžnou údržbu daných dvou předávacích stanic, aby bylo možné dovodit, že v absolutní či relativní hodnotě mohla taková částka ovlivnit výši konečné ceny za tepelnou energii stanovenou společností MARSERVIS za rok 2023.
76. Soud tak za daných okolností shledal, že při znalosti shora popsané situace ohledně vlastnictví rozvodného zařízení nic nenásvědčovalo porušení cenových předpisů a uplatňování neoprávněných nákladů do ceny tepelné energie MARSERVIS. V tomto ohledu soud souhlasí s žalovaným, že nenastaly skutečnosti, které by relevantně nasvědčovaly existenci protiprávního stavu tak, aby na jejich základě byl žalovaný povinen zahájit cenovou kontrolu MARSERVIS.
77. Žalovaný v rámci dozoru prověřoval i informaci žalobkyně ohledně počtu zaměstnanců MARSERVIS a jejich účasti na činnosti přímo související s rozvodem tepelné energie. Žalobkyně při jednání vysvětlila, že počet 2 až 3 zaměstnanců dovozuje pouze z toho, kolik zaměstnanců MARSERVIS jedná za tuto společnost navenek zejména vůči smluvním partnerům a odběratelům. Je však na první pohled zřejmé, že pokud uskutečňovala v daném období rozvod tepelné energie, musela mít MARSERVIS vedle takových osob i zaměstnance, kteří se zabývali jinými činnostmi, zejm. údržbou, provozem, obchodním vedením, administrativou apod.
78. Žalovaný konkrétně uvedl, že ověřil pomocí seznamu zaměstnanců, označení druhu pracovněprávního vztahu (vč. data jeho vzniku, popř. zániku), pracovního zařazení zaměstnanců, vč. soupisu charakteristiky náplně práce, výše mzdy a promítnutého podílu do kalkulace ceny tepla (a podílu zákonných odvodů), že MARSERVIS v roce 2023 zaměstnávala v hlavním pracovním poměru pro středisko „Teplo“ 7 zaměstnanců, 3 zaměstnance na dohodu o provedení práce. Pro středisko „Správa“ pracovali 3 zaměstnanci v hlavním pracovním poměru, další 3 zaměstnanci na dohodu o provedení práce. Mzdové náklady v ceně tepelné energie byly podloženy i sestavou analytických účtů 521,10 (Mzdy středisko Teplo), 524,20 a 521,10 (zákonné pojistné středisko Teplo).
79. Nelze navíc odhlédnout ani od skutečnosti, že jedinou náplní činnosti MARSERVIS je provoz rozvodného zařízení a dodávky tepla ve městě Chodov. Její zaměstnanci se tudíž zaměřují výhradně na tento předmět podnikání a nezabývají se jiným druhem činnosti s dodávkami tepla nesouvisejícími.

80. Žalobkyně sama vznik pochybností o počtu zaměstnanců MARSERVIS řádně neodůvodnila a opřela je pouze o blíže nespecifikované tvrzení o tom, že čerpá z vlastních informací. Soud proto nemá důvod pochybovat o zjištěních žalovaného. Stejně jako žalovaný soud dospěl i v této otázce k závěru, že nebyly zjištěny okolnosti nasvědčující porušení cenových předpisů spočívajícím v uplatňování neoprávněných nákladů za více než tři zaměstnance.
81. Pro úplnost soud doplňuje, že žalobkyně obecně napadá pravdivost dokladů poskytnutých osobou zúčastněnou na řízení, aniž by uvedla jakýkoliv konkrétní důvod vedoucí k pochybnostem o jejich správnosti. Nicméně žalovaný žádné takové pochybnosti nezjistil, a naopak dospěl zjevně k závěru, že předložené podklady si navzájem neodporují a nevyvolávají pochybnosti o jejich pravdivosti. Žalovaný tedy i vzhledem k absenci jakéhokoli argumentačního základu žalobkyně nemusel *a priori* přezkoumávat jejich pravost, pokud o jejich pravdivosti neměl vlastní pochyby. Soud shledal tuto námitku jako neopodstatněnou.
82. V rámci řízení před soudem přdestřela žalobkyně nad rámec tvrzení uplatněných v dříve uplatněném podnětu k provedení dozoru jednu další okolnost, jež dle jejího názoru vzbuzuje pochybnosti o zákonnost vyúčtované ceny tepelné energie. Tato námitka se týká kalkulace ceny na stejné úrovni předání tepelné energie v jedné cenové lokalitě, která by měla být podle žalobkyně stejná u žalobkyně i u MARSERVIS. Ve skutečnosti však MARSERVIS uplatnil vyšší cenu.
83. Tato námitka nebyla uplatněna v podnětu k prošetření konečné ceny za rok 2023, a směřuje výhradně proti stanovení ceny tepelné energie v roce 2024, neboť žalobkyně poukázala na rozdíly cen v roce 2024. Nicméně při řádném provádění dozoru a zjištění této skutečnosti by i takové okolnosti mohly vyvolat podezření na protiprávní stav v roce 2023, a nelze tak vyloučit, že by i taková okolnost mohla mít význam pro zahájení cenové kontroly za rok 2023. Soud se proto zabýval i touto okolností.
84. Dle čl. 4.1 cenového rozhodnutí *dodavatel pro kalkulace cen tepelné energie určuje cenové lokality. Cenovou lokalitou se rozumí území stanovené dodavatelem pro jím provozované jedno nebo více tepelných zařízení [...]*.
85. Dle čl. 4.13 cenového rozhodnutí *cena tepelné energie pro jedno či skupinu odběrných míst na stejné úrovni předání tepelné energie v jedné cenové lokalitě se může lišit, odlišují-li se odběrná místa oproti ostatním odběrným místům na stejné úrovni předání tepelné energie specifickými připojovacími podmínkami, nebo odlišují-li se dodávky tepelné energie pro tato odběrná místa od dodávek tepelné energie do ostatních odběrných míst na stejné úrovni předání tepelné energie*
- a) specifickým technickým charakterem, průběhem či velikostí dodávky tepelné energie, nákladovými podmínkami oproti nákladovým podmínkám jiných odběrných míst nebo využíváním soustavy zásobování tepelnou energií pouze jako náhradního zdroje tepelné energie nebo*
- b) dobou trvání závazku ze smlouvy o dodávce tepelné energie na jeden nebo více kalendářních roků. Tím se nevylučuje možnost sjednat cenu v průběhu kalendářního roku.*
86. Dle čl. 4.14 cenového rozhodnutí *se cena tepelné energie pro jedno nebo více odběrných míst na stejné úrovni předání tepelné energie v jedné cenové lokalitě se dále může lišit o ekonomicky oprávněné náklady vyvolané odběratelem a související pouze s jeho odběrnými místy.*

87. Dle čl. 4.15 cenového rozhodnutí *proměnné a stálé ekonomicky oprávněné náklady nezbytné pro výrobu nebo rozvod tepelné energie, které je dodavatel oprávněn promítnout do kalkulace ceny tepelné energie na jedné úrovni předání tepelné energie, představují*
- a) náklady vznikající na této úrovni předání tepelné energie nebo jejich část, pokud dodavatel kalkuluje cenu tepelné energie také pro následující úroveň předání tepelné energie a*
- b) náklady vznikající na tepelných zařízeních provozovaných jedním dodavatelem před touto úrovní předání tepelné energie nebo jejich část, pokud dodavatel kalkuluje cenu tepelné energie také pro předchozí úroveň předání tepelné energie.*
88. V souladu s čl. 4.1. cenového rozhodnutí dodavatel určuje cenové lokality pro kalkulace cen tepelné energie a pro jím provozovaná zařízení. Dodavatel může sjednat a vůči odběrateli následně uplatňovat pouze cenu, která je kalkulována podle cenového rozhodnutí. Ke každé sjednané a uplatňované ceně je nutno mít kalkulaci, přičemž pro každou úroveň předání v dané cenové lokalitě by měla být kalkulována a sjednána pro odběratele cena tepelné energie nebo její složky stejným způsobem. Samostatně však lze kalkulovat a následně sjednat cenu tepelné energie v případech podle bodu (4.11), (4.13) a (4.14) cenového rozhodnutí. Čl. 4.13 cenového rozhodnutí jsou stanoveny případy, kdy lze cenu tepelné energie sjednat individuálně pro jedno či skupinu odběrných míst na stejné úrovni předání tepelné energie v jedné cenové lokalitě. Jednou z podmínek je sjednaná doba trvání závazku ve smlouvě o dodávce tepelné energie na jeden nebo více kalendářních roků, kdy z takové délky lze odvozovat odlišnou rizikovost pokrytí investic. Pokud tedy dodavatel uzavře jednu dodávkovou smlouvu na dobu určitou např. pěti let s účinností od 1. 5. příslušného kalendářního roku a druhou smlouvu na stejnou dobu určitou s účinností od 1. 10. příslušného kalendářního roku, považují se obě smlouvy pro účely čl. 4.13 za smlouvy se stejnou dobou trvání závazku ze smlouvy o dodávce tepelné energie. Další případ možného individuálního sjednání ceny tepelné energie vymezuje čl. 4.14, kdy lze do ceny tepelné energie pro určitého odběratele zahrnout ekonomicky oprávněné náklady vyvolané tímto odběratelem a dotčenými odběrnými místy tohoto odběratele, např. část rozvodného zařízení ve vlastnictví odběratele, které je provozováno dodavatelem (Pravidla pro sjednání ceny tepelné energie dostupná na www.eru.gov.cz).
89. Smyslem těchto pravidel je kalkulování stejné ceny tepelné energie pro stejnou cenovou lokalitu na stejné úrovni předání jedním dodavatelem tepelné energie tak, aby tento jeden dodavatel neodůvodněně nezvýhodňoval některé své odběratele, ačkoliv podmínky dodávek jsou stejné. Nejedná se tedy o posuzovanou situaci, ve které tepelnou energii dodávají dva dodavatelé, kteří mohou mít různé ekonomicky oprávněné náklady na dodávku tepelné energie, mohou si určit různý vlastní přiměřený zisk a mohou mít rozdílné režijní náklady vstupující do ceny tepelné energie (za předpokladu dodržení cenových předpisů). Ve stanovení různé ceny tepelné energie dvěma různými dodavateli nelze automaticky spatřovat porušení cenových předpisů. Rozdíly mezi cenami dvou dodavatelů, byť působí ve stejném místě, jsou zpravidla dány odlišnými náklady, jež vynakládají v souvislosti se svou činností. Bylo by tak mnohem více podezřelé, pokud by za takové situace uplatňovali oba dodavatelé tepelné energie, tj. MARSERVIS a žalobkyně, vůči odběratelům shodnou cenu. Soud proto shledal, že ani na základě této okolnosti nevznikly vážné pochybnosti o zákonnosti stanovené ceny za dodávky tepla vyžadující zahájení cenové kontroly.
90. Soud se musel v řízení též vypořádat s žádostí žalobkyně o nahlížení do správního spisu, a to včetně listin, jež soud vyloučil z nahlížení z důvodu, že jde o chráněné cenové informace,

na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti podle § 12 odst. 3 zákona o cenách. Žalobkyně ve svém vyjádření v této souvislosti uvedla, že má za to, že součástí správního, potažmo soudního spisu nejsou veškeré dokumenty, které měl žalovaný posoudit a vyvodit z nich závěr o kalkulaci ceny tepelné energie, neboť zjevně vycházela z nesprávné domněnky, že ani soudu nebyly tyto listiny předloženy.

91. V této souvislosti soud uvádí, že mu byly poskytnuty všechny součásti správního spisu, včetně dokumentů, z nichž žalovaný vycházel při předběžném šetření podnětu žalobkyně. Opatřením předsedy senátu ze dne 6. 1. 2025, č. j. 30 A 74/2024-69, však byla část správního spisu vyloučena z nahlížení. Jde o listiny obsahující cenové informace, na které se vztahuje povinnost mlčenlivosti dle § 12 odst. 3 zákona o cenách. Současně se jedná o potenciálně chráněné informace podle § 2 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Žalobkyni bylo na základě její žádosti poskytnuty pouze části správního spisu, která nebyly vyloučeny z nahlížení.
92. Soud zvažoval v průběhu řízení i v průběhu ústního jednání, zda bude vyloučenými listinami provádět dokazování, neboť v takovém případě by musel podle § 45 odst. 4 věty první s. ř. s. umožnit žalobkyni nahlížení i do těchto částí správního spisu. Po provedení všech ostatní důkazů, na základě znalosti části správního spisu nevyloučené z nahlížení, při znalosti vysvětlení účastníků řízení a nesporných skutečností však nakonec dospěl soud k závěru, že vyloučené části správního spisu nejsou pro posouzení věci a rozhodnutí soudu potřebné. Dosud zjištěné skutečnosti jsou totiž dostačující pro posouzení věci a konkrétní cenové informace, které jsou chráněny povinností mlčenlivosti, nejsou pro posouzení věci klíčové. Proto soud těmito listinami neprováděl dokazování a žádosti žalobkyně o nahlédnutí do nich nevyhověl.
93. Klíčem pro rozhodnutí věci i o žádosti o nahlížení do vyloučených částí správního spisu je zjištění, že žalobkyně, jak bylo uvedeno shora, nepřednesla a nedoložila takové skutečnosti a podezření, které by vyvolávaly dostatečně silné a důvodné podezření, že MARSERVIS stanovil konečnou cenu tepelné energie pro rok 2023 v rozporu se zákonem o cenách a cenovým rozhodnutím žalovaného. Žalobkyně, ačkoliv sama působí v daném odvětví dodávek tepelné energie a je jí blízce znám stav věci, zůstala u neověřených a nedoložených okolností, jež subjektivně vnímá jako důvody pro zahájení cenové kontroly. Soud si je vědom skutečnosti, že žalobkyni tíží informací deficit, který vyplývá z toho, že nemá přístup k účetním záznamům a údajům, resp. cenových informacím, jež MARSERVIS poskytl žalovanému. Všechna dílčí podezření, jež žalobkyně vyslovila, byla ale vyvrácena již na základě skutečností zjištěných dokazováním a vyjádřeními žalovaného a MARSERVIS přednesenými v řízení před soudem, které dostatečně vysvětlují domnělé nesrovnalosti, na něž žalobkyně poukazuje. Jak již bylo uvedeno, žalobkyně není veřejným žalobcem ani není zákonem pověřena dozorem nad zákonností cen v oboru teplárenství. Není přitom účelem nahlížení do spisu poskytnout žalobkyni možnost provést namísto žalovaného kontrolu kalkulace stanovené ceny tepelné energie. Za daného stavu tak soud dospěl k závěru, že nebylo povinností žalovaného zahájit cenovou kontrolu, jak požadovala žalobkyně.
94. Žaloba není důvodná.

Závěr a náklady řízení

95. S ohledem na výše uvedené soud uzavřel, že výkon dozoru nad dodržováním zákona o cenách dle § 18 odst. 1 písm. b) energetického zákona nelze automaticky spojit

s kontrolním řízením (cenovou kontrolou). Dozor může být prováděn různými postupy a činnostmi dozorového orgánu, včetně předběžného šetření před zahájením cenové kontroly podle § 3 zákona o cenách. K zahájení cenové kontroly musí žalovaný jako orgán cenové kontroly přistoupit až po získání povědomí o okolnostech, které vyvolávají důvodné podezření o existenci protiprávního stavu, a její zahájení tedy odůvodňují. Takové okolnosti v tomto případě zjištěny nebyly. Žalobkyně, i když není jen běžným odběratelem, ale osobou pohybující se v energetickém prostředí, a tedy osobou disponující odbornými informacemi a znalostmi z oblasti energetického trhu, předešla poměrně obecné pochybnosti, které žalovaný, resp. MARSERVIS přesvědčivě vysvětlil a vyvrátil a které ani soud neshledal důvodnými. Způsob, jakým žalovaný prováděl dozor nad dodržováním zákona o cenách, nebyl nedostatečný či nezákonný. Žalovaný se podnětem k prošetření konečné ceny za rok 2023 řádně zabýval, činil úkony směřující k ověření skutkového i právního stavu věci. Své závěry sdělil žalobkyni ve vyrozumění o výsledku šetření, přičemž shora uvedené jednání žalovaného nelze považovat za nečinnost či nezákonný zásah do práv žalobkyně.

96. Soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul (§ 87 odst. 3 s. ř. s.).
97. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
98. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že soud neuložil osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost, nemohly jí vzniknout náklady podle § 60 odst. 5 s. ř. s. Soud neshledal ani důvodů zvláštního zřetele hodných, které by přiznání nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení odůvodňovaly, proto rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. srpna 2025

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu